

מ"ת (ראשון לציון) 34262-12-16 - מדינת ישראל נ' יעקב שמואל

מ"ת (ראשון-לציון) 34262-12-16 - מדינת ישראל נ' יעקב שמואל ואח'שולם ראשון-לציון

מ"ת (ראשון-לציון) 34262-12-16

מדינת ישראל

ומתמחה אלירן זרין

פרקליטות מחוז תל אביב(מיסוי וכלכלה)

ע"י ב"כ עו"ד יעל שניידר, נג'מי חאיק, רועי ברק

נגד

1. יעקב שמואל (עציר)

2. רונן יחזקאל (עציר)

3. גלעד כהן (עציר)

4. דני גבעתי

5. טל שבתאי

ע"י ב"כ עו"ד ירון ברזילי ורומח שביט

6. אמיר עבד אל האדי (עציר)

בית משפט השלום בראשון-לציון

[14.03.2017]

כבוד השופט גיא אבנון

החלטה בעניין משיב 5

בפתח הדברים יובהר, כי אין במתן החלטתי בעניינו של המשיב 5 טל שבתאי (יכונה גם שבתאי) כדי לקבוע קביעות ראייתיות לכאוריות כלשהן ביחס למעורבים אחרים, אשר בעניינם טרם ניתנה החלטה. ההחלטה נוגעת אך ורק לעניינו של משיב 5, תוך התייחסות לטענות הצדדים והתבססות על חומרי החקירה ביחס למשיב זה.

החלטתי נכתבה בעקבות הדיון הקודם, עובר לשיבת היום, כשבפתח הדיון היום הוצגה בפניי הודעתו של מר חסן טראבין מיום 29.5.16, וזאת לבקשת המבקשת.

אני מבהיר כי עיינתי במסמך זה, ומצאתי כי אין בו כדי לשנות מההחלטה המפורטת להלן. מובהר כי נתתי דעתי לדברי העד, והתייחסתי אליהם כאילו ניתן להם משקל מלא. גם אחר הדברים האלה, לא מצאתי לשנות מהחלטתי. כתבי האישום

1. כנגד המשיב ואחרים הוגשו כתבי אישום המייחסים להם מעורבות בפעילות עבריינית שעיקרה מכירת חשבוניות מס פיקטיביות תמורת עמלה, וכן מתן זכויות שימוש בחברות לאחרים לשם הפצת חשבוניות מס פיקטיביות על ידם, וזאת בהיקף של מאות מיליוני ₪ (להלן: "התכנית העבריינית").
החשבוניות הפיקטיביות נמסרו לחברות שרכשו אותן לצרכי התחמקות מתשלום מס ערך מוסף ומס הכנסה. החשבוניות הפיקטיביות נחלקו לחשבוניות שניתנו על אף שבגין לא סופקה כל סחורה או לא בוצעה כל עבודה, ולחשבוניות שניתנו במקרים בהם בוצעה עבודה או סופקה סחורה, על ידי גורם שביקש להימנע מלהוציא חשבונית כדין בגין העבודה או הסחורה.
המשיב 1 (יכונה גם שמואל) הוא הרוח החיה של הקבוצה העבריינית, יוזם הפעילות וזה שניהל והתווה את הפעילות כולה.
המשיבים 1-3 שכרו את שירותיהם של אנשים שונים שמטרתם להתחזות לבעלי מניות, מנהלים ומורשי חתימה בחברות המפיצות (להלן: אנשי קש), אשר הוחלפו מעת לעת.
המשיבים 4-5 שהנם עורכי דין, ערכו מסמכים משפטיים המסמיכים את אנשי הקש כמנהלים ובעלי מניות בחברות המפיצות, וזאת על מנת ליצור את התשתית לפעילותה העבריינית של הקבוצה.
עניינו של המשיב 6 לא רלבנטי למשיב 5, ולכן לא יוזכר.
2. האישום הראשון מייחס למשיב 5 מעורבות בהנפקת חשבוניות פיקטיביות בנסיבות מחמירות באמצעות החברות המפיצות, בהיקף של כ- 604 מיליון ₪, שערך המע"מ בגין הינו מעל 92 מיליון ₪.
הטענה היא כי המשיבים 4-5 (עורכי הדין) אישרו בחתימתם חלק ממסכי הרישום הכוזבים ויפוי הכוח. זאת בידועם כי המשיב 1, לבדו או עם אחרים, משתמש בחברות המפיצות לצורך הפצת חשבוניות פיקטיביות, וכי המסמכים שאושרו כוזבים, ו/או נועדו לצורך פעילות זו.
עוד נטען כי הקבוצה בניהולו של המשיב 1 פעלה להדפסת פנקסי שיקים, פנקסי חשבוניות מס וקבלות על שם החברות המפיצות, אשר שימשו את הקבוצה בביצוע תכניתה העבריינית להפצת החשבוניות הפיקטיביות.
למשיב 5 מיוחסות עבירות של קשירת קשר עם אחרים להפצת חשבוניות פיקטיביות, באמצעות 22 חברות מפיצות, וסיוע לרישום כוזב במסמכי החברות המפיצות, בכוונה לרמות.
3. באישום השני - עבירות מע"מ, נטען כי המשיב 5 ערך מסמכים משפטיים שאפשרו פעילות הפצת חשבוניות בשתי חברות מפיצות, ובכך פעל במטרה להביא לכך שהחברות המקזזות יתחמקו ממס באמצעות 113 חשבוניות פיקטיביות בסך כולל של מעל 86 מיליון ₪, שסכום המע"מ בגין הינו קרוב ל- 8 מיליון ₪. מיוחסת למשיב 5 פעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק מתשלום מס, עבירות לפי סעיף 117(ב1) לחוק מע"מ, בנסיבות מחמירות כמפורט בסעיפים 117(ב2) ו- 117(ב3) לחוק מע"מ.
4. באישום השלישי - עבירות מס הכנסה, נטען כי המשיב 5 ערך מסמכים משפטיים המסמיכים את אנשי הקש כמנהלים ובעלי מניות בחברות המפיצות, וזאת על מנת ליצור את התשתית לפעילותה העבריינית של הקבוצה, בידועו כי בחברות המפיצות ייעשה שימוש על מנת להפיץ ולקזז חשבוניות פיקטיביות. למשיב 5 מיוחסת עבירה של שימוש במרמה, ערמה ותחבולה, במזיד ובכוונה לעזור לאחרים להתחמק ממס.
בקשת המעצר

5. המשיב 5 משוחרר בערובה בתנאי "מעצר בית" בפיקוח עם שעות התאוררות, והבקשה היא להורות על המשך התנאים המגבילים בעניינו. בבקשה נוספת שהוגשה כחודשיים לאחר הגשת כתב האישום, ובטרם התקיים דיון בבקשת המעצר, התבקשתי לאסור על המשיב 5 להמשיך ולעבוד בעיסוקו כעורך דין, וזאת עד לתום ההליכים בעניינו, ולמצער עד החלטה על השעייתו על ידי מוסדות לשכת עורכי הדין.
- גדר המחלוקת הראייתית בין הצדדים
6. הטענה הבסיסית של המשיב 5 היא כי אין ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לו, ולכן דינן של כל המגבלות שחלות עליו להתבטל (פרו' עמ' 31 שו' 22-23).
7. טענה זו הצטמצמה לשאלת היסוד הנפשי במעשיו של המשיב 5, לאחר שבמהלך הדיון הובהר כי אין מחלוקת ראייתית באשר למעשים הפיזיים שביצע משיב 5 (פרו' עמ' 37 שו' 9-32).
- כך: אין מחלוקת על השירותים המקצועיים שסיפק משיב 5 למשיב 1; אין מחלוקת שמשיב 5 החתים אנשים שונים שהופנו אליו על ידי משיב 1 כבעלי חברות, כמורשי חתימה, החתים אותם על תצהירים; אין מחלוקת על כך שהמשיב 5 העביר מסמכים לרשם החברות.
- אין גם מחלוקת על כך שחלק מן האנשים שהופנו למשיב 5 על ידי משיב 1 אינם נחזים להיראות בעלי חברות ומורשי חתימה מן הישוב.
- המשיב 5 מסכים כי היה עליו לחשוד ואפילו לדעת שמשיב 1 עומד מאחורי בעלי המניות ומורשי החתימה, ולחשוד שיש משהו פיקטיבי הקשור בחברות.
- המשיב 5 אף מסכים כי ישנן ראיות לכאורה לכך שביצע עבירות חמורות פחות מאלו המיוחסות לו. מסכים כי יש ראיות לכאורה לביצוע עבירות מס ולעצימת עיניים מצידו (פרו' עמ' 39 שו' 31-32).
8. מכאן, גדר המחלוקת כפי שהובהרה על ידי המשיב 5 הינה באשר ליסוד הנפשי - לדבריו, מעולם לא ידע כי מעשיו משמשים לצורך הפצת חשבוניות פיקטיביות.
- נוכח העובדה כי האישומים כולם מייחסים למשיב 5 ידיעה וכוונה לכך שמעשיו יסייעו לקבוצה העבריינית לבצע עבירות של הפצת חשבוניות פיקטיביות - בכך נתמקד.
- טענות המבקשת
9. המשיב 5, עורך דין במקצועו, השתמש בכובעו כעורך דין כעושה דברו המוחלט של משיב 1, לא שאל שאלות, לא תהה ולא הביע מחאה, גם כשהנסיבות הצביעו מפורשות על כך שמדובר בפעולות פיקטיביות ופליליות. מעבר לנסיבות, ישנם עדים הטוענים מפורשות כי המשיב 5 היה מודע לכך שמדובר בחשבוניות פיקטיביות (פרו' עמ' 38 שו' 1-6).
10. משרדו של משיב 1 נמצא בצמוד למשרדו של משיב 5, בתוך משרדו של משיב 5, והוא עשה בו כבשלו. אפילו כאשר משיב 5 גילה שהחותמת שלו זויפה על ידי משיבים 1 ו-3, הוא לא דיווח על כך לרשויות (פרו' עמ' 38 שו' 7-15).

11. מפנה להודעותיו של משיב 3, מהן עולה כי משיב 1 היה היחיד ששילם עבור שירותיו של משיב 5, וכי משיב 3 הגיע רק על מנת לחתום. מפנה לעימות ביניהם, לכך שמשיב 3 סייג בעימות את עדותו לגבי אירוע בו הועברו 10 חברות על שמו בביתו של משיב 1, ולכך שבעדות נוספת הסביר את ההסתייגות בחוסר נעימות מהמשיב 3.
12. מפנה להודעותיו של סלומון בודהנה, איש קש נוסף שעבד לכאורה עבור משיב 1. הוא חתם על העברת חברות על שמו אצל המשיב 5, מעולם לא התבקש לשלם עבור שירותיו של המשיב 5, ולא שילם בפועל. לדבריו, ההיגיון הוא שמשיב 5 ידע שהוא "קוף", והצד השני לא נכח בהעברה.
13. מפנה להודעותיו של משיב 2. מסר שמשיב 1 היה ראש השיטה ופעל ממשרדו של משיב 5. שמשיב 1 עזר למשיב 5 לפתוח את המשרד כדי שיהיה "שפוט שלו". לדבריו, ברור שהמשיב 5 ידע שמדובר בחשבוניות פיקטיביות. תיאר את משיב 5 כשותף סמוי של משיב 1. הגדיר אותו כי ימינו של משיב 1.
14. מפנה להודעת משיב 1 מיום 20.11.16, לפיה החתים אנשים לא משכילים אותם גייס, כי סמך על עורכי הדין ובכללם משיב 5 שמסבירים להם את ההשלכות.
15. מפנה להודעות המשיב 5 המאשר כי קיבל מהמשיב 1 אנשים שנשלחו אליו לצורך העברת חברות על שמם, שלא ערך בדיקה פרט למה שנמסר לו על ידי משיב 1, אשר שילם את שכר טרחתו בחלק מהמקרים. אין מחלוקת על כך שהמשיב 1 שילם לעתים את שכר הטרחה, ופעמים אחרות הדבר נעשה על ידי בעלי החברות.
16. מפנה לשתי שיחות שנקלטו בהאזנת סתר בין משיבים 1 ו-5: שיחות 4186 ו-4252 בהאזנה 156731. מובהר כבר עתה כי עברתי פעם אחר פעם על כל חומרי החקירה שנמסרו לעיוני, ולא מצאתי קיומן של שיחות אלו. מאידך, נוכח טענות המבקשת בדבר תוכן של שיחות אלה, מצאתי כי די בטיעוני הצדדים באשר אליהן, כפי שיובהר להלן. המבקשת טוענת כי בשיחה 4186 משוחחים על העברת חברה, כי בשיחה 4252 משוחחים על אנשים שצריך להביא מאוקראינה עבור אחת החברות. באותה שיחה המשיב 1 אומר למשיב 5 כי יש יתרונות בהבאת בעלי חברה מחו"ל, אך הדבר לא לטלפון.
- לעניינינו, המבקשת מאשרת כי בשיחות עצמן אין אינדיקציה לחשבוניות פיקטיביות, אלא שיחות על העברת חברות. לטענת המבקשת, מהשיחות ניתן ללמוד כי המשיב 5 יודע היטב שהמשיב 1 הוא שעומד מאחורי העברת החברות, וכי האנשים המגיעים לצורך ביצוע העברה בפועל הם עושי דברו של המשיב 1.
- כפי שהובהר בראשית הדיון, אין מחלוקת על כך שישנן ראיות לכאורה שהמשיב 5 ביצע לכאורה העברות בעלות פיקטיביות והמחלוקת הינה באשר ליסוד הנפשי, ומכאן, אצא מנקודת הנחה כי תוכן השיחות תואם את הסכמת הצדדים בעניין זה. המבקשת איננה טוענת כי יש בשיחות להוכיח שמדובר בחשבוניות פיקטיביות, או שהמשיב 5 צריך היה להבין שכך הדבר.
- מכאן, שתי השיחות הנ"ל נטולות השפעה באשר למארג הראייתי בעניינו של המשיב 5.
17. בבקשת המעצר בכתב נטען כי המשיב 5 קשר עצמו בהודעותיו אל התכנית העבריינית, החברות המפיצות, אנשי הקש והקבוצה (סעיף 73). נראה כי טענה זו נזנחה, לאחר שהמבקשת נמנעה מלהפנות לאמירות כאמור של המשיב 5 בהודעותיו. בסוף הדיון אף אישרה כי המשיב 5 הכחיש בחקירותיו את העבירות המיוחסות לו (פרו' עמ' 51 שו' 19-28). כפי שיובהר להלן, בחנתי, גם אם בגדר למעלה מן הצורך, את הודעותיו של המשיב 5.
- טענות המשיב 5

18. כאמור, אין מחלוקת על כך שהמשיב 5 אישר בחתימתו מסמכים משפטיים כמפורט בבקשה, וכי לכאורה חשד או היה עליו לחשוד שמדובר באנשי קש.
בצד זאת נטען כי המבקשת לא הציגה תשתית ראייתית התומכת בטענתה לפיה המשיב 5 התכוון לסייע להפצת חשבוניות פיקטיביות, או אפילו ידע על תכנית להפצה כאמור.
19. המשיב 5 טוען כי 2 השיחות שנקלטו בהאזנת סתר מועילות למשיב 5, ולבטח אינן מזיקות לו.
20. המשיב 5 טוען כי הטענה בבקשת המעצר, לפיה קשר עצמו בהודעותיו אל התכנית העבריינית, מקורה כנראה בטעות, כי המשיב 5 אישר בחקירותיו שהחתימים ואישר מסמכים שהוצגו לו, אך מעולם לא קשר עצמו לידיעה ולבטח לא לכוונה לסייע בהפצת חשבוניות פיקטיביות.
21. המשיב 5 הפנה להודעותיו של משיב 3, מהן לא עולה כי משיב 5 היה מודע לכך שהחברות נועדו להפצת חשבוניות פיקטיביות.
22. המשיב 5 הפנה להודעותיו של משיב 2, לפיהן האמין כי המשיב 5 מודע למטרת פעילותו של משיב 1. טוען שאין בהודעותיו קביעה בדבר ידיעה פוזיטיבית של משיב 5 אודות פעילות שקשורה לחשבוניות פיקטיביות.
23. המשיב 5 הפנה להודעותיו של סלומון בודהנה. גם בעניינו לא ניתן לקבוע מודעות של המשיב 5 לפעילותו העבריינית לכאורה של משיב 1.
- חומר חקירה
24. על מנת לבחון קיומה של תשתית ראייתית לכאורית להוכחת האישומים המיוחסים למשיב 5, לא הסתפקתי בבחינת ההודעות המסוימות אליהן הופנית על ידי הצדדים, אלא הוספתי ועיינתי במלוא הודעותיהם של העדים שאזכרו על ידי הצדדים, לרבות הודעותיו של המשיב 5, ומצאתי לציין את אלו שיפורטו להלן.
25. הודעות משיב 3
- מיום 16.11.16 עמ' 2: סיפר כי שבתאי הוא עורך דין מאשדוד שהיה עושה את כל ההעברות, היה אצלו במשרד כ-10 פעמים. כשהיה מגיע למשרדו, המשיב 5 כבר היה מתודרך, כנראה על ידי משיב 1, והוא (משיב 3) מעולם לא שילם לשבתאי שכר טרחה.
- מיום 17.11.16 שו' 142-146: מזהה את תמונתו של המשיב 5.
- מיום 17.11.16 שו' 337-340, שו' 345-347: שבתאי היה "מפורק" עד תחילת הקשר עם המשיב 1, אשר פתח עבורו משרד באשדוד. תחילה עבדו יחד במשרד אחר, "שם היו מגיעים כל הקבלנים, הערבים, הקופים, המפגש היה שם הוא סה"כ עו"ד". למשיב 1 היתה חותמת של המשיב 5, וראה אותו חותם הרבה באמצעותה.
- מיום 18.11.16 שו' 14-55: טוען כי לא בטוח שהמשיב 5 היה מודע לכל הקומבינה.
- מיום 18.11.16 שו' 57-61: נראה כאילו היה ברור לכולם בחדר שאין עבודה אמיתית של חברות, רק גלגול ניירת.
- מיום 18.11.16 שו' 63-68: זיוף חותמת כביכול על ידי משיב 3. משיב 5 לא עשה עם זה דבר. לא התלונן.
- מיום 18.11.16 שו' 76-79: משיב 5 היה מודרך על ידי משיב 1.

- עימות בין משיב 5 למשיב 3 ביום 18.11.16: מהעימות עולה שמשיב 5 התלונן במשטרה על זיוף חותמת, אך לא שב למשטרה לאחר שמשיב 3 סיפר לו שהוא זה שזייף.
- הודעת משיב 3 מיום 20.11.16 ש' 4-14: מתייחס לעימות. מבהיר כי מיתן את דבריו בעימות כדי לא לפגוע בשבתאי.
- מיום 23.11.16 ש' 24-27: הפסיק לשתף פעולה. מספר שכל מה שאמר בחקירות עד כה היה שקרי.
- מיום 27.11.16 ש' 131-134: לא שילם שכר טרחה למשיב 3. ש' 172-175: בהמשך טוען כי אולי שילם, אולי משיב 1 נתן לו לשלם.
26. הודעות סלומון בוהדנה
- מיום 18.11.16 ש' 4-32: הכיר את המשיב 5 דרך משיב 1 ששלח אותו לשבתאי. לדבריו, לא נשאל שאלות על ידי משיב 5, אלא היה חותם על מסמכים. סבור ששבתאי ידע שמדובר בחברות לא אמיתיות, שהיה מודע לכל דבר. היה אצל משיב 5 לכל היותר 5 פעמים. לא תמיד היה חותם. לעתים נשלח לבצע שליחויות מטעם משיב 1.
- מיום 18.11.16 ש' 198-214: לא שאל את המשיב 5 שאלות, ולא היו לו שיחות עמו פרט לחתימה על מסמכים.
- משיב 1 הסביר לו מראש על מה הוא עתיד לחתום, ולא קיבל משבתאי הסברים.
- עימות בין סלומון בוהדנה למשיב 5 ביום 24.11.16, ש' 73-120: בעימות מסר בוהדנה כי היה במשרדו של משיב 5 פעמיים-שלוש. מסר שאיננו יודע אם המשיב 5 ידע שמדובר בחברות פיקטיביות.
27. הודעות משיב 2
- מיום 14.11.16 ש' 72-75: משיב 1 היה "הבעל בית של השיטה, הוא היה המוח". הוא עזר למשיב 5 לפתוח משרד עורכי דין על מנת "שהוא יהיה שפוט שלו" ויבצע עבורו העברות חוזים ומניות. משרדו של המשיב 1 היה בתוך משרדו של המשיב 5.
- מיום 14.11.16 ש' 174-179: משיב 5 ידע לדבריו כי מדובר בחשבוניות פיקטיביות. כשנשאל כיצד ידע השיב: "כי כל פעם יעקב מביא קופים חדשים, הם היו עושים את ה(ה)עברות של המניות, של הדירקטורים, חוזים. שבתאי גם מנוצל - שבתאי היה מסובך עם הוצאה לפועל, ויעקב אמר שיפתח לו משרד באשדוד וסיפק לו עבודה. החשבוניות זה ניפוח עבודה, יכול להיות גם מקומות שרק היה חשבונית ולא היה עבודה".
- מיום 17.11.16 ש' 14-68: טען שמשיב 5 היה שותף סמוי של משיב 1. כשנשאל מפורשות האם משיב 5 ידע שמדובר בחשבוניות פיקטיביות, השיב שאיננו זוכר. משיב 1 אמר למשיב 5 מה לעשות. לדבריו כל מי שהיה קרוב למשיב 1 ידע שמדובר בחברות קש, גם משיב 5, שאצלו ראה "קופים" יושבים במשרד.
28. הודעת משיב 1 מיום 20.11.16 ש' 23-35, ש' 63-76: מאשר שגייס אנשים לא משכילים, ומבהיר כי סמך על עורכי הדין שיסבירו לכל בעל חברה או מורשה חתימה את ההשלכות העתידיות של פעילותו בחברה.
29. הודעות המשיב 5

כפי שהבהרתי לעיל, נראה כאילו המבקשת זנחה את טענתה (סעיף 73 לבקשת המעצר) ולפיה המשיב 5 קושר עצמו בהודעותיו אל התכנית העבריינית, החברות המפיצות, אנשי הקש והקבוצה, לאחר שלא נאמר דבר בעניין זה במהלך הדיון. בסוף הדיון אף אישרה כי המשיב 5 הכחיש בחקירותיו את העבירות המיוחסות לו (פרו' עמ' 51 שו' 19-28). למעלה מן הדרוש, עינתי בכל הודעותיו של המשיב 5, ומצאתי כי בצדק נזנחה הטענה.

אכן, המשיב 5 אישר העברת מניות לגורמים שלא נחזו כמי שיכולים לנהל חברות (הודעה מיום 17.11.16 עמוד 8 שו' 7-9, שו' 19-21, עמוד 11 שו' 14-21), אך בשום שלב לא הודה במעורבות בתכנית עבריינית, בקשירת קשר לפשע, בחברות בקבוצה עבריינית או במעורבות בהפצת חשבוניות.

המשיב 5 כפר בעבירות המיוחסות לו בחקירותיו. הוא כפר בטענה כי ידע שמדובר בבעלי חברות פיקטיביים ("קופים"), בטענה כי ידע שמדובר בחברות שביצעו פעולות לא חוקיות, בטענה כי סייע במעשיו לביצוע עבירות. ראו לדוגמה הודעה מיום 1.12.16 שו' 107-120.

המשיב 5 הסביר שפנה פעמיים למשטרה בתלונה באשר לחותמת המזויפת. גם אם הסבריו בעניין זה מוקשים, לא ניתן לומר כי קשר עצמו לזיוף והפצת חשבוניות פיקטיביות. ראו הודעה מיום 1.12.16 שו' 121-137.

המשיב 5 אישר כי למשיב 1 היה חדר בתוך משרדו. כמו כן אישר כי המשיב 1 היה זה ששילם לרוב עבור פעילויות משפטיות שביצע המשיב 5 בעניינם של אנשים שהגיעו דרכו. ראו הודעה מיום 7.12.16 שו' 164-172.

דיון

30. הפסיקה חזרה ושנתה את הכללים באשר לאופן בחינתם של חומרי החקירה והמבחן לקיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה. חומר החקירה צריך להצביע על פוטנציאל ראייתי אשר יהא בכוחו להביא בסופו של המשפט, לאחר עיבודן של הראיות וקביעת אמינותן ומשקלן, להוכחת אשמת הנאשם (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(133)). השאלה הנבחנת איננה מהימנות גרסתו של הנאשם, אלא קיומו של פוטנציאל ראייתי להרשעה בתום המשפט. מכאן, אין בקיומה של גרסה מכחישה של נאשם כדי לשלול מראש מסקנה שקיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמה, הגם שתמיד קיימת אפשרות כי בסוף ההליך יינתן אומון בגרסת הנאשם אשר יזוכה בשל כך (בש"פ 2182/95 מדינת ישראל נ' מהאג'נה, פ"ד מט(227)).

31. לאחר שבחנתי את חומרי החקירה שהוגשו לעיוני, מצאתי כי ישנה תשתית ראייתית בעוצמה לא גבוהה להוכחת העבירות המיוחסות למשיב 5, תוך שישנו קושי כמפורט להלן.

32. כאמור, המשיב 5 איננו חולק על המרכיב העובדתי המיוחס לו במסגרת כתב האישום. הוא ביצע, בכובעו כעורך דין, פעולות משפטיות רבות אשר אפשרו לכאורה לקבוצה עבריינית, בראשותו של המשיב 1, לבצע עבירות שונות שעיקרן הפצת חשבוניות פיקטיביות. לצורך כך ערך לכאורה מסמכים המסמיכים אנשי קש כמנהלים ובעלי מניות בחברות מרומות ובחברות קש.

33. לב המחלוקת, כמבואר לעיל, נוגע בשאלה האם המשיב התכוון, ולמצער ידע, כי מעשיו משמשים ו/או נועדו לשמש לצורך הפצת חשבוניות פיקטיביות. מרכיב המודעות הינו הכרחי, בלתי אין, והוא מהווה חלק בלתי נפרד מתיאור המעשים המיוחסים למשיב 5: אישום 1 סעיפים 12, 15, 18; אישום 2 סעיפים 31, 35, 36; אישום 3 סעיפים 6, 7, 11.

מכאן, על מנת לבסס הרשעה בעבירות המיוחסות למשיב 5, יש צורך להוכיח לא רק את המרכיבים העובדתיים, לגביהם אין לכאורה מחלוקת, אלא אף את היסוד הנפשי.

אבהיר, כי לו הייתי צריך לקבוע תשתית לכאורית באשר לרכיב העובדתי, הרי שחומר החקירה מבסס רכיב זה בעוצמה לכאורית כנדרש בשלב זה של ההליך, להוכחת אשמתו של המשיב 5. בצדק נמנעו הסנגורים המלומדים מלטעון כנגד קיומה של תשתית ראייתית להוכחת רכיב זה.

34. ואולם, באשר ליסוד הנפשי, ידיעתו של המשיב 5, המצב שונה. אבהיר מראש, נזהרתי ממתן משקל בשלב זה לגרסתו המזכה של המשיב 5 עצמו, ובחנתי, כעיקר וככלל, את הודעותיהם של עדי המבקשת ואת השתלבותן זו בזו, בשאלה האם נוצר מארג ראיתי לכאורי שדי בו בשלב זה, כנדרש על פי הפסיקה. אך גם בהינתן מלוא ההקלות הניתנות בשלב זה של ההליך, בו בית המשפט איננו בוחן ממצאי מהימנות אלא פוטנציאל הרשעה בלבד, מצאתי קיומו של קושי ראיתי.

35. משיב 3 מאשר בחקירותיו כי איננו בטוח שהמשיב 5 "היה מודע לכל הקומבינה". אמנם, מדבריו עולה כי המשיב 5 פעל לכאורה לפחות בעצימת עיניים ביחס לשאלה האם החברות הן אמיתיות שמא פיקטיביות, אך שאלת המפתח היא האם ידע, או צריך היה לדעת, כי מדובר בחברות שמטרתן הפצת חשבונות פיקטיביות. הפכתי והפכתי בהודעותיו של משיב 3, ולא מצאתי טענה כאמור. גם בבחינת הדברים "בין השורות", עולה כי המשיב 5 פעל לכאורה בדרך בלתי מקובלת, בלשון המעטה, ביחס לעורך דין וחובותיו ככזה, אך אינני מוצא בדברי המשיב 3 תשתית ממשית להוכחת הידיעה המיוחסת לשבתאי.

36. סלומון בוהדנה מסר בעדות כי הוא סבור שהמשיב 5 ידע שמדובר בחברות לא אמיתיות. מאידך, בעימות ביניהם מסר כי היה במשרדו של שבתאי פעמיים-שלוש, וכי איננו יודע אם האחרון ידע שמדובר בחברות פיקטיביות. לא אמר דבר וחצי דבר באשר לידיעה של המשיב 5 לעניין חשבונות פיקטיביות.

37. המשיב 2 הינו היחיד מבין עדי התביעה אשר טוען מפורשות, כי המשיב 5 ידע שמדובר בחשבונות פיקטיביות. לכאורה, ניתן להסתפק באמירה זו לשם קביעה כי קיימת תשתית ראייתית לשלב זה של ההליך. ואולם, הסתפקות באמירה זו של המשיב 2, אין בה די, וגם צוות החקירה היה מודע לכך.

בהמשך ישיר לטענתו, נחקר המשיב 2 אודות הבסיס לה. על כך השיב כי בכל פעם שמשיב 1 "מביא קופים חדשים", היו מתבצעות פעולות של העברת מניות וחוזים. ברי כי אין בטענתו של המשיב 2 הסבר, כיצד הגיע למסקנה שהמשיב 5 ידע שמדובר בחשבונות פיקטיביות דווקא, ולא פעילות אחרת.

בחקירה נוספת טען המשיב 2, כי משיב 5 היה שותף סמוי של משיב 1. כשנשאל מפורשות האם משיב 5 ידע שמדובר בחשבונות פיקטיביות, השיב הפעם שאיננו זוכר. לדבריו, כל מי שהיה קרוב למשיב 1 ידע שמדובר בחברות קש, גם משיב 5, שאצלו ראה "קופים" יושבים במשרד. ושוב, אין הסבר כיצד הגיע למסקנה כי המשיב 5 ידע שמדובר בחשבונות פיקטיביות דווקא.

38. בית המשפט רשאי לקבוע תשתית ראייתית לכאורית להוכחת האשמה גם על בסיס ראיות נסיבתיות, ואין חובה להידרש לעד אשר יטען מפורשות כי הנאשם ביצע מעשה או כי היתה לו מודעות.

בחינת הראיות הנסיבתיות מעלה שהמשיב 5 לכאורה היה שותף לפעילות עבריינית של החתמת גורמים פיקטיביים כבעלי מניות ודירקטורים בחברות שונות, ולמצער עצם עיניו נוכח פעילות זו - עצימת עיניים השקולה לידיעה. ואולם, העבירות המיוחסות למשיב 5 מחייבות תשתית לכאורית להוכחת ידיעה/עצימת עיניים לכך שהחברות ומעשי המשיב 5 שימשו להפצת חשבונות פיקטיביות, וכזאת לא עלה בידי המבקשת לבסס בעוצמה ממשית.

- גם אם אתן משקל ממשי להודעותיו של המשיב 2, שכאמור הינו היחיד הטוען מפורשות שמשיב 5 ידע שמדובר בחשבוניות פיקטיביות, אינני יכול ואינני רשאי להתעלם מן הקשיים העולים מהודעותיו אלה, גם לשיטתם של החוקרים. חומר החקירה שהוצג בפני איננו מבסס תשתית שהניעה את המשיב 2 לטעון כי שבתאי היה מודע לכך שהחברות משמשות להפצת חשבוניות פיקטיביות, להבדיל ממטרות אחרות. ההיקש שערך המשיב 2, בין ידיעתו של שבתאי כי במשרדו יושבים אנשי קש, לבין ידיעה בדבר חשבוניות פיקטיביות, רחוק מלהיות מובן מאליו.
39. על כך אוסיף ואזכיר, כי הטענות בבקשת המעצר לפיהן המשיב 5 בהודעותיו קשר עצמו למיחוס לו, נזנחו על ידי המבקשת בשלב הטיעונים, ובצדק, וכי 2 שיחות הטלפון המואזנות אליהן התייחסה המבקשת בדיון אינן מבססות ידיעה אף אליבא דמבקשת, גם אם אתן לשיחות אלה את מלוא המשקל המפליל.
40. מסקנת האמור עד כה, כי קמה תשתית ראייתית בעוצמה לא גבוהה להוכחת העבירות המיוחסות למשיב 5, תוך שמצאתי קושי באשר לידיעתו של שבתאי כי מדובר במעשים שנועדו לאפשר הפצת חשבוניות פיקטיביות. עילת מעצר וחלופה טענות הצדדים
41. המשיב 5 משוחרר בתנאים מגבילים הכוללים "מעצר בית" בפיקוח עם שעות התאוווררות. המבקשת עותרת להותרת תנאים אלו על כנם, ובהמשך התבקשתי לאסור על המשיב 5 להמשיך ולעבוד בעיסוקו כעורך דין.
42. המבקשת הפנתה לחומרת העבירות המיוחסות לשבתאי, לכך שנשקפת ממנו מסוכנות כלכלית ככל שהוא ממשיך לעסוק בעריכת דין, באופן שהוא יכול לשוב ולבצע את העבירות המיוחסות לו או דומות להן. הובהר כי בשעה שהוגשה בקשת המעצר המקורית, לא סברה המבקשת כי המשיב 5 ישוב ויעסוק בעריכת דין מביתו.
43. עוד הפנתה המבקשת לתסקירי המעצר אשר הוגשו בעניינו של המשיב 5, כשהומלץ שלא לאפשר לשבתאי לעסוק בעבודתו כעורך דין בשלב זה.
44. המבקשת הפנתה לפסיקה התומכת בטענותיה באשר למניעת עיסוק, וכן לפסיקה העוסקת במסוכנות כלכלית.
45. ב"כ המשיב 5 הפנה לכך שמדובר במשיב בן 51, נעדר הרשעות, נתוניו האישיים והמשפחתיים מרשימים, אשר שיתף פעולה בחקירותיו למן הרגע הראשון.
46. עוד הפנה לכך שלא קמה עילת שיבוש, וכי טענת המבקשת הינה אך לעילת מסוכנות כלכלית, וטען כי הפסיקה אליה הפנתה המבקשת איננה רלבנטית, שכן מדובר בתיקים חמורים בהרבה ובמפיעי החשבוניות עצמם, הדומיננטיות.
47. ביחס לתסקיר הפנה לכך שעורך התסקיר יצא מנקודת מוצא כי קיימות ראיות לכאורה, בהתאם להנחיית בית המשפט (התסקירים הוגשו, בהסכמה, עובר לקיום דיון בשאלת קיומן של ראיות לכאורה), וטען כי מדובר בתסקיר חיובי ביותר.

48. באשר לבקשה להפסקת עיסוק, טען כי אין מקום לקבלת הסעד, בראש וראשונה נוכח חלוף הזמן והעובדה כי הבקשה הוגשה לאחר שהמשיב 5 משוחרר כמעט 3 חודשים ללא תנאי מגביל מסוג זה, והמשיך בעיסוקו כעורך דין. המשיב 5 את בקשת המדינה לבקשה לביטול שעות ההתאווורות בשלב הדיני הנוכחי. תסקירי מעצר
49. הוגשו 2 תסקירי מעצר בעניינו של המשיב 5: תסקיר מיום 19.1.17, לא נתן הערכת סיכון כלשהי, נוכח העובדה שניתן טרם נקבעו ראיות לכאורה. תסקיר משלים מיום 27.2.17, אשר ניתן לאחר שבית המשפט הורה להתייחס למקרה כאילו נקבע קיומן של ראיות לכאורה.
- קצין המבחן נתן דעתו, כגורמים מגבירי סיכון, לקיומו של כתב האישום המייחס למשיב מעשים שבוצעו לכאורה לאורך זמן, בצוותא חדא עם אחרים, בהיקף כספים נרחב, תוך שימוש לרעה במעמדו כעורך דין ובאמון שניתן בו על ידי רשויות החוק. התרשם כי שבתאי מתקשה לעמוד על הפגיעה שהסב במעשיו, תוך טשטוש והפחתה מחומרת מעשיו והעלמת עין מחובותיו כעורך דין. קצין המבחן התרשם לרעה מכך שהמשיב ממשיך להגיע למשרדו במסגרת שעות ההתאווורות שניתנו לו.
- כגורמים מפחיתי סיכון נתן דעתו קצין המבחן להיכרות בבעייתיות מסוימת בהתנהלותו, וברצונו להשתלב בהליך טיפולי לעברייני מרמה.
- לסיכום הגיע קצין המבחן למסקנה כי קיים סיכון בינוני להישנות עבירות, וכי קיים סיכון לשיבוש הליכי משפט. נוכח הסיכון שנקבע וההתרשמות כי המשיב 5 חווה את מעצרו כמרתיע ומציב גבול, הומלץ להקל בתנאים המגבילים, כך שישנה "מעצר אדם" בין השעות 8-16, ובשאר הזמן ימשיך לשהות ב"מעצר בית". כן הומלץ למנוע את הגעתו למשרדו על מנת להימנע מהסיכון להישנות עבירות, ועל העמדתו בפיקוח שירות המבחן למשך 6 חודשים, במהלכם תיבחן אפשרות שילובו בקבוצת "מרמה".
- הכרעה - עילה מעצר וחלופה
50. כאמור, תסקיר המעצר המשלים ניתן בהתבסס על הנחה כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב 5.
- מכאן, יש לבחון מחדש את התסקיר נוכח הקביעות אותן קבעתי לעיל, לפיהן קמה תשתית ראייתית בעוצמה לא גבוהה להוכחת העבירות המיוחסות למשיב 5, תוך שמצאתי קושי באשר לידיעתו של שבתאי כי מדובר במעשים שנועדו לאפשר הפצת חשבוניות פיקטיביות.
51. הגורמים מגבירי הסיכון המפורטים בתסקיר, נובעים באופן מובהק מחומרת העבירות המיוחסות למשיב 5. כך, קביעת המסוכנות הבינונית אליה הגיע קצין המבחן, וכך גם המסקנות באשר להמשך התנאים המגבילים.
52. נוכח הקביעות הראייתיות אליהן הגעתי, נוכח גילו של המשיב 5, נתוניו האישיים לרבות היעדר עבר פלילי, ותפקודו החיובי במהלך חייו עד כה, לא מצאתי כי יש מקום להותיר על כנם תנאים מגבילים כלשהם, למעט ערבויות אשר יבטיחו התייצבותו להמשך ההליכים בעניינו.
- אבהיר, כי לו הייתי מגיע למסקנות ראייתיות מכבידות, לפיהן לא קמה חולשה ראייתית להוכחת האשמה, הייתי שוקל בכובד ראש הותרת התנאים המגבילים על כנם, ואף היעדרות לבקשת המבקשת להורות על הפסקת עיסוק בעריכת דין. בנסיבות קביעותי דלעיל, לא מצאתי לקיים דיון בבקשה זו של המדינה, באשר בית המשפט איננו משחית זמנו על קיום דיון תיאורטי.
- אוסף, כי לו התקיים דיון בשאלת קיומן של ראיות לכאורה עובר לקבלת תסקיר, לא הייתי נזקק לתסקיר בעניינו של המשיב 5, והייתי מגיע לאותן המסקנות אף בהיעדרו של תסקיר.
53. נוכח המפורט לעיל, הנני מורה על ביטול התנאים המגבילים בהם נתון המשיב 5, תוך שהערבויות שניתנו יעמדו על כנן עד תום ההליכים, להבטחת התייצבותו של המשיב 5 להליכים בעניינו.
- ניתנה היום, ט"ז אדר תשע"ז, 14 מרץ 2017, במעמד המשיבים 5-3 ובאי כוחם.